

EL BAIX EMPORDÀ

gerard prohías

Models | Als nostres municipis, com als altres, el tema de la participació ciutadana ha agafat un protagonisme inusual i potser necessari, però estrany per a les nostres farragoses institucions. Estrany i difícil. Insòlit. No sé si a causa de l'adotzenament o del desengany, ens hem tornat ingràvids, abocats al buit dels multimèdia. I més durant els nostres estius, pendents del calaix i delitosos de barbacoes i/o *mojitos* perfumats amb *after-sun*.

L'Operació Model de Sant Feliu de Guíxols es mou a cavall de l'ocurrència i la practicitat. Els veïns protagonitzaran la imatge de la vila, a partir d'un càsting, a la manera dels programes televisius de més audiència. Els ganxons més vocacionalment exhibicionistes podran acomplir el seu delit d'aparèixer als diversos mitjans municipals, i l'Ajuntament no s'haurà de preocupar de les situacions confuses i molestes sorgides a l'empara dels drets d'imatge. Qui millor que els ciutadans per oferir una imatge al més fidel possible de la pròpia ciutat? Ja s'ha vist què passa quan s'acut als bancs d'imatges, generalistes i complaents, per promocionar un paisatge, un municipi, una marca. També Palafrugell ha decidit programar un càsting semblant per a la promoció de l'Empordà Digital: els cartells promocionals s'han dissenyat amb tot d'imatges dels palafrugellencs que voluntàriament van anar a fotografiar-se un dia de setembre al Mercat. El ciutadà és la joia de la corona, lliure d'impostos, participatiu i sense els meandres legalistes referents a la imatge.

Mudances | Canvis a les alcaldies baixempordaneses, fruit de les polítiques de pactes: un per sorpresa, a Castell-Platja d'Aro; i dos de pactats, a Vall-llobrega primer i després a Palafrugell. La socialista Padilla ha apartat de l'alcaldia l'històric Giraut, acomplint així un dels reptes atàvics del PSC. A Vall-llobrega, ha passat a l'inrevés d'allò que previsiblement passarà a Palafrugell, de forma signada prèviament a ambdues poblacions: el republicà Esteve ha cedit el càrrec al militant d'Iniciativa Guirado, de la mateixa manera que Medir, històric militant de l'esquerra verda, cedirà el ceptre de la batllia al republicà Sabrià. Per a alguns, lectures esbiaixades d'unes regles deficitàries; per a uns altres, la lògica consecució del possibilisme avalat pels vots. En fi, segurament heu sentit arguments en un i altre sentit, apel·lant sempre a l'ètica; sovint el més curiós és que des d'una mateixa trinxera se sent argumentar una cosa o altra segons bufa el vent. No sabria què dir-ne, d'aquests canvis d'alcaldia a mitja legislatura: tan sols sé que no són pas cap excèntricitat; ans al contrari, resulten ja del tot ordinaris. Al cap i a la fi, tot està bé si acaba bé.

Modèliques | Les meves illes són les Formigues (no patiu, no en vull defensar cap pertinença), però també les Medes, és clar. Les unes formen part del meu paisatge més íntim (vist des de les roques d'Ase: de les roques Planes a Sant Sebastià); les altres pertanyen a l'àmbit de la pàtria petita. Quan aquest setembre va sortir la notícia d'un riu subterrani (d'aigua dolça, com haurien de ser tots els rius) que va de l'Estartit a la Meda Gran, no vaig poder deixar de pensar en el conflicte bizantí que es crearia si en comptes d'arribar a les illes empordaneses del nord, el riu arribés a les illes empordaneses del sud, des de qualsevol de les platges que les albiren. Palamosins, palafrugellencs i altres, si s'escaigués, s'enfrontarien matussers amb la mateixa passió que ho fan els colons israelians amb els palestins quan troben vetes d'aigua dessota el desert. Tant hi faria que no fos potable!

Sembla ser que aquest riu subterrani desemboca al fons de les roques de la Meda Gran, i que aquesta aigua un pèl més freda podria ser una causa directa de la bellesa i de la riquesa del fons marí. Als de l'Empordà Petit, ens fascinen les Medes; tan imprescindibles com el plàcid Montgrí o el cap de Begur, ferotge.

LA GARROTXA

joan sala

Les masoveries urbanes | S'ha presentat a Olot una proposta innovadora amb un doble objectiu: per un costat, pal·liar els problemes d'habitatge entre la gent jove que es vol emancipar de la família i no sempre té els recursos necessaris per pagar el que es demana d'un lloguer, i per l'altre, donar sortida als pisos buits i tot sovint mal conservats que es troben al nucli antic de la població. Hi ha pisos grans, a vegades amb un passat prou digne, alts de sostre, amb motlures de guix a sostres i parets i bonics finestrals, que una intervenció dignifica en gran manera. Altres vegades són cases senceres, estretes, amb diferents nivells aprofitables, des de la planta baixa, ran de carrer, apta per a un taller o una botiga, fins a les dependències de l'habitatge repartides en els pisos superiors. La proposta passa per oferir els pisos i les cases a uns preus

JOAN SALA

assequibles, de manera que el llogater es comprometí amb la conservació de l'immoble i n'assumeixi una certa rehabilitació. De fet aquesta era, a vegades, la relació que hi havia en cases de pagès de la zona, on els masovers feien justament aquestes tasques a canvi de l'estada. Tot el procés el gestiona l'Oficina de l'Habitatge municipal, per iniciativa del seu regidor responsable, d'Alternativa per a la Garrotxa, grup que governa el municipi juntament amb els socialistes. Els grups de l'oposició hi veuen problemes diversos i són molt escèptics respecte als resultats, tot i que desitgen que funcioni correctament.

Música i dansa d'arrel tradicional | Abans que el fred refermi de valent, sol ser un temps propici per fer actes lúdics a l'aire lliure, entre els quals cal destacar el de Riudaura i el de les Preses. En la primera població van viure una nova edició del festival de música tradicional i popular que duu per títol «D'aquí estant veig una estrella: cançons i tonades tradicionals a Riudaura». Els ballcons de la plaça major –que porta el nom del ball tradicional del poble: el gambeto–, es van convertir en escenaris de l'audició que organitza el Grup de Recerca Folklorica de la Garrotxa, que té per objectiu la difusió del patrimoni a partir d'un conscient treball de camp. A les Preses ja fa vint-i-sis anys –com qui no diu res!– que organitzen un festival internacional de música i dansa amb el títol Ésdansa, que cada any va agafant més empenta. Enguany, amb la participació de vint-i-tres companyies d'arreu del món, per un costat el festival consolida aquesta presència tan variada de països i cultures i per l'altre es vol convertir en un motor per a la creació, la producció i l'exhibició de la dansa catalana d'arrel tradicional.

No hi haurà edició 2009 dels 30 Dies de Gravat | El mes de novembre es feien a Olot els 30 Dies de Gravat, una iniciativa que va arrencar del Centre Catòlic –una institució molt arrelada i activa a la ciutat– i que durant 13 edicions s'havia anat ampliant i havia adquirit prestigi internacional, ja que era l'únic concurs d'aquest tipus a la península. Molt aviat va tenir una considerable participació de països de tots els continents, fins a fregar les cinc-centes estampes en la darrera edició. A més de les tècniques tradicionals de la calcografia i la xilografia, la mostra també va incorporar el gravat@olot.org, una experiència innovadora que aprofitava els avenços tecnològics amb la realització d'estampes per ordinador i la seva recepció per Internet, la qual cosa possibilitava noves qualitats plàstiques i facilitats de difusió. També va tenir lloc els 30 Dies Internacionals, on es proposaven seus en països d'arreu del món a partir de la proposta olotina. I a la comarca es feien exposicions i activitats pedagògiques a les escoles. Però aquesta embranzida enguany s'ha frenat, ja que els seus organitzadors estan tips d'invertir-hi temps, idees i esforços amb la perpètua incertesa d'aconseguir el finançament imprescindible, ara més complicat encara amb les noves normatives de subvencions. Estan tan queixosos de la resposta de les institucions que han decidit plegar. Un final trist, molt lamentable, per a un gran projecte, que posa de manifest amb quina facilitat es tallen les ales a iniciatives altruistes i d'èxit.

EL GIRONÈS *dani vivern*

Nihil novum... | Ja a les envistes de Nadal, és bo fer un repàs dels darrers mesos. Per la calor que va fer a l'estiu, pels embats de la crisi o perquè un tal Larsson ha fet ombra escandinava a les seves gràcies mediterrànies, Girona fa un temps que està més aclaparada que de costum. Fins i tot les carpes de l'Onyar han descurat el seu tradicional exercici d'encantar els turistes al pont de Pedra: se n'han vist poques i esquifides. Al Niu de la Rambla no hi ha hagut cap alegre posta d'ous, i queda molt lluny i oblidat l'efímer pas del Tour, que havia d'exportar els quatre rius als cims més alts de Ryanair.

Tanta llangor i lassitud han permès l'eclosió ufanosa d'obres a carrers, places i vies, que s'han estès arreu i han mantingut un ritme sostingut, enervant. Pregunteu-ho als soferts veïns de Girona, sobretot els dels voltants del parc Central, o els del sector de la Farinera. Tot potes enlaire: plaça Diputació, Marquès de Camps, Tomàs Mieres, amb els espeternecs finals –fora de tot termini– per enllestir la nova seu de la Generalitat, i els asfaltatges amanits amb un toc d'amiant gran reserva. La maquinària pesant i antipàtica s'ha fet seva la co-

ACN - LAURA QUINTANA

ACN - IOJANNA FALCÓN